ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА
ENTI SHTETËROR I REVIZIONIT
STATE AUDIT OFFICE

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА ИЗВРШЕНА РЕВИЗИЈА НА
ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ И РЕВИЗИЈА НА УСОГЛАСЕНОСТ
ЗА 2021 ГОДИНА НА
ДЕМОКРАТСКА УНИЈА ЗА ИНТЕГРАЦИЈА СКОПЈЕ
СМЕТКА ЗА РЕДОВНО РАБОТЕЊЕ

01 2022 04 03

Скопје, април 2023 година

С О Д Р Ж И Н А

Опис
Страна

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР 1 - 15

Финансиски извештаи за 2021 година:

Биланс на приходи и расходи 16
Биланс на состојба 17
Преглед на промени на извори на капиталните средства 18

Сметководствени политики и образложенија кон финансиските извештаи
- Вовед 19 - 20
- Сметководствени политики 21 - 23
- Образложенија кон финансиските извештаи 23 - 30

Прилог 1 - Преглед на резултатите од спроведување на препораките презентирани во Конечниот извештај на овластениот државен ревизор за извршена ревизија на следење на препораките

Кратенки користени во извештајот:

ДУИ – Демократска унија за интеграција Скопје

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА
ENTI SHTETËROR I REVIZIONIT
STATE AUDIT OFFICE

Број: 13-437/3
Дата: 05.04.2023

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Резиме

Државниот завод за ревизија изврши ревизија на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност на Демократска унија за интеграција Скопје на сметката за редовно работење за 2021 година.

Со извршената ревизија за 2021 година, изразивме мислење со резерва за вистинитоста и објективноста на финансиските извештаи и за усогласеноста на финансиските трансакции со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставените политики.

Извршена е ревизија и издаден е извештај за финансиските извештаи на ДУИ на сметката за редовно работење за 2020 година и изразено е мислење со резерва за вистинитоста и објективноста на финансиските извештаи и за усогласеноста на финансиските трансакции со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставените политики.

Со ревизијата беше опфатено и спроведувањето на препораките дадени во Конечниот извештај на овластениот државен ревизор за 2020 година, при што утврдивме дека од дадени 3 (три) препораки, 1 (една) препорака е спроведена, делумно спроведена е 1 (една) препорака и 1 (една) препораки не е спроведена.

Со извршената ревизија ги констатиравме следниве состојби:
- уплатени се средства за членарина над законски утврдениот лимит и
- пописните листи не содржат вредносни показатели за дел од материјалните и нематеријалните средства и истите не се обележани со инвентарни броеви.

За утврдените неправилности дадени се препораки до одговорните лица во партијата со цел преземање мерки за надминување на состојбите.

Во делот на Нагласување на прашања за неизвесност и континуитет обелоденивме состојби кои се однесуваат на структурата на изворите на финансирање од аспект на учеството на приватните и јавните извори на финансирање и за прифатени и спроведени корекции во текот на ревизијата.

Во делот останати прашања ревизијата ги истакна системските слабости во законската регулатива и потребата од нивно надминување, за кои во повеќе наврати Државниот завод за ревизија обелодени преку своите годишни извештаи, а кои се однесуваат на:

- потребно е да се преиспита член 83 став 2 од Изборниот законик во делот на финансирањето на изборната кампања со средства од редовната сметка на политичката партија;
- со измените и дополнувањата на Изборниот законик во 2018 година, изменет е член 71, со што додадена е можност на трансакциската сметка за изборна кампања да се депонираат средства од сметката на политичката партија за редовно работење и од посебните сметки за средствата обезбедени од кредит, поради што потребно да се дополни член 26 од Законот за финансирање на политичките партии со кој ќе се уреди преносот на средствата од сметката за редовно работење на партијата и од посебните сметки за средствата обезбедени преку кредит на трансакциска сметка отворена за изборен процес;
- во услови на дадена законска можност за финансирање на изборната сметка со донации на политичката партија потребно е допрецизирање на член 83 од Изборниот законик, во делот на финансирање на изборниот процес од донации од политичка партија, во однос на поединечните и вкупните лимити на средства;
- потребно е допрецизирање на член 15 од Законот за финансирање на политичките партии, во однос на утврдување на услови и ограничувања кога политичката партија добива донации на недвижниот имот како вид на материјално средство;
- потребно е да се преземат активности за изменување и дополнување на подзаконските акти со кои се уредува начинот на водење на сметководството на непрофитните организации, со кои ќе се обезбеди доследно почитување на сметководственото начело на „модифицирано настанување на деловните промени, односно трансакции";
- да се донесат поконкретни насоки за регулирање на начинот на плаќање, уплата и евидентирање на членарината како извор на финансирање на политичките партии со цел еднообразност во начинот на нивното сметководствено евидентирање и потврдување на законски утврдениот лимит за секој член одделно;
- доуредување на законската регулатива во делот на утврдување на роковите за одделни активности поврзани со начинот на планирање, распределба и исплата на средствата од редовно годишно финансирање на политичките партии и

- да се утврди пречистен текст на Законот за политичките партии и Законот за финансирање на политичките партии.

Надлежните органи потребно е да преземат активности за надминување на утврдените системски слабости.

Од страна на одговорното лице на субјектот, не се добиени забелешки на Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор.

1. Вовед

1.1. Извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на страна од 14 до 16 заедно со ревизија на усогласеност на Демократската унија за интеграција Скопје на сметката за редовно работење, кои се состојат од биланс на состојба на ден 31 декември, биланс на приходи и расходи за годината која завршува со тој датум, преглед на промени на извори на капитални средства за 2021 година и преглед на значајни сметководствени политики и објаснувачки белешки кон финансиските извештаи.

1.2. Ревизијата на финансиските извештаи од точка 1.1. на овој извештај е извршена согласно член 22 став 1 од Законот за државната ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија за 2022 година согласно член 23 од Законот за државна ревизија.

1.3. Извршена е ревизија и издаден е извештај за финансиските извештаи на Демократска унија за интеграција Скопје на сметката за редовно работење за 2020 година и изразено е мислење со резерва за реалноста и објективноста за финансиските извештаи и за усогласеноста на активностите, финансиските трансакции, информациите со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

1.4. Финансиските извештаи од точка 1.1. на овој извештај се одговорност на раководството на партијата од точка 1.1. на овој извештај застапувано од:

- Али Ахмети, претседател на ДУИ од 05.06.2002 година

Оваа одговорност вклучува дизајнирање, имплементација и одржување на интерна контрола која што е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи коишто се ослободени од материјално погрешни прикажувања, без разлика дали се резултат на измами или грешки; избор и примена на соодветни сметководствени политики, како и правење на сметководствени проценки кои што се разумни во околностите.
Раководството на субјектот е исто така одговорно за осигурување дека активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

1.5. Одговорност на ревизорите е да изразат мислење за финансиските извештаи од точка 1.1., врз основа на извршената ревизија. Оваа одговорност вклучува и изразување мислење за тоа, дали активностите, финансиските трансакции и информации рефлектирани во финансиските извештаи се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.
Оваа одговорност вклучува извршување на постапки за добивање ревизорски доказ за тоа дали приходите и трошоците на ДУИ се користени за планираните

намени утврдени од страна на законодавецот. Таквите постапки вклучуваат и проценка на ризикот од неусогласеност.

Ревизијата е извршена во согласност со стандардите за државна ревизија на Меѓународната организација на Врховните ревизорски институции (ИНТОСАИ) кои се пропишани за примена во Република Македонија. Овие стандарди налагаат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата со цел да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешни прикажувања. Ревизијата вклучува извршување на постапки за добивање на достатни соодветни ревизорски докази како поткрепа на износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Изборот на постапки зависи од ревизорската процена, вклучително и процена на ризиците за материјални погрешни прикажувања во финансиските извештаи без разлика дали е резултат на измами или грешки.

При процена на ризиците ревизорот ги разгледува интерните контроли како релевантни за подготовка и објективно презентирање на финансискиот извештај со цел да се дизајнираат ревизорски постапки кои се соодветни во околностите но не за целите на изразување на мислење за ефективноста на интерните контроли на субјектот. Ревизијата исто така вклучува проценка на соодветноста на користените сметководствени политики и сметководствени проценки направени од страна на раководството на субјектот од точка 1.1. на овој извештај, како и општа оценка за севкупното презентирање на финансиските извештаи. Веруваме дека обезбедените докази ни обезбедуваат разумна основа за нашето ревизорско мислење.

2. Цел и делокруг на ревизијата

2.1. Цел на ревизијата на финансиските извештаи е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешни прикажувања без разлика дали е резултат на измами или грешки и да изрази мислење за тоа дали финансиските извештаи се изготвени, во сите материјални аспекти, во согласност со применливата рамка за финансиско известување.

Цел на ревизијата на усогласеност во врска со ревизијата на финансиските извештаи е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали активностите, финансиските трансакции и информациите рефлектирани во финансиските извештаи се во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

2.2. Финансиските извештаи кои се предмет на овој извештај се засновани врз завршната сметка составена според применливата рамка за финансиско известување во Република Северна Македонија и со прифатени и спроведени извесни корекции од страна на субјектот, како резултат на утврдени погрешни прикажувања.

2.3. Ревизијата од точка 1.1. погоре е планирана и извршена во периодот од 28.11.2022 до 16.12.2022 година, од тим на Државниот завод за ревизија.

3. Осврт на ревизијата од претходната година - спроведување на препораките

Извршена е ревизија на спроведување на препораките презентирани во Конечниот извештај на овластениот државен ревизор за 2020 година, број 13-205/4 од 07.06.2022 година и издаден е преглед за статусот на спроведувањето на препораките. Од содржината на презентираните податоци во прегледот, ревизијата констатира дека една препорака е спроведена, делумно спроведена е една препорака и една препорака не е спроведена.

4. Наоди и препораки

Прашањата кои ги покрива овој извештај беа дискутирани на завршниот состанок со одговорните лица на ДУИ, одржан на 31.01.2023 година.
Не се примени забелешки по Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор број 13-437/1 од 28.02.2023 година.

Констатирани се следните состојби:

4.1. Усогласеност со закони и прописи

4.1.1. Овластениот државен ревизор во конечните извештаи за извршена ревизија на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност на ДУИ за претходни години, извести дека дел од членовите на партијата имаат уплатено средства за членарина над законски дозволениот лимит. Висината на членарината како еден од приватните извори на финансирање на политичките партии, кој членот на партијата го плаќа годишно како редовен износ е уредена со член 14 од Законот за финансирање на политичките партии согласно кој „износот на членарината за период од една година на секој член поединечно, не смее да биде повисок од една просечна исплатена нето плата во Република Северна Македонија во претходната година, што ја објавува Државниот завод за статистика“.
Со извршениот увид во одредбите од Одлуката[1], со која се уредува начинот и висината на средствата по основ на членарина утврдивме дека истата е утврдена во висина од 5% од платата на избраните и именувате лица од ДУИ. Имајќи го во предвид вака утврдена висина на членарина, констатиравме дека и во 2021 година дел од членовите имаат уплатено средства во повисок износ за 279 илјади денари, што не е во согласност со член 14 од Законот за финансирање на политичките партии.

[1] Одлука број 30-01/15 од 22.04.2011 година

Препорака:
Одговорното лице на партијата да преземе мерки и активности за измена и дополнување на актот во делот на утврдување на висината на членарината која не може да биде повеќе од една просечна исплатена нето плата во Република Северна Македонија во претходната година, што ја објавува Државниот завод за статистика.

4.2. Финансиски извештаи

4.2.1. Од извршениот увид во расположливата документација од спроведениот попис на средствата и изворите на средствата на партијата за 2021 година, ревизијата ги утврди следните состојби:

- во пописните листи за материјалните и нематеријалните средства, за дел од средствата не се содржани вредносни показатели поединечно за секое средство, односно истите содржат податоци само за количината, со што е оневозможено за истите вредносно усогласување на фактичката со сметководствената состојба и
- материјалните и нематеријалните средства не се обележани со инвентарни броеви.

Ваквите состојби не се во согласност со одредбите од Законот за сметководството за непрофитните организации и Правилникот за сметководството за непрофитните организации и влијаат врз начинот на усогласување на состојбата на средствата и нивните извори искажани во сметководството со фактичката состојба, како и на реалноста и објективноста на вредноста на средствата искажани во Билансот на состојба.

Препорака:
Одговорното лице на партијата да преземе мерки и активности за:

- пописните листи за материјалните средства да содржат вредносни показатели поединечно за секое средство одделно и
- означување на средствата со инвентарни броеви.

Основ за изразување на мислење

Вкупниот ефект од изнесените наоди во точките 4.1. и 4.2. чие влијание се одрази врз издаденото мислење од страна на ревизијата а се однесуваат на уплатени членарини над законски дозволениот износ, за дел од средствата пописни листи не содржат вредносни показатели и средствата не се означени со инвентарни броеви.

5. Ревизорско мислење

Мислење за финансиски извештаи

Според наше мислење, со исклучок на ефектот на прашањата изнесени во точката 4.2. финансиските извештаи ги прикажуваат вистинито и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Демократска унија за интеграција Скопје на ден 31 декември 2021 година како и резултатите на финансиските активности за годината која завршува со тој датум, во согласност со применливата рамка за финансиско известување.

Мислење за усогласеност со закони и прописи

Според наше мислење, со исклучок на ефектот на прашањата изнесени во точката 4.1. активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи на Демократска унија за интеграција Скопје, во сите материјални аспекти се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

6. Нагласување на прашања за неизвесност и континуитет

6.1. Законот за финансирање на политичките партии[2] ги уредува изворите, приходите и расходите на политичките партии, како и начинот на кој се врши надзорот и контролата на нивното финансирање. Средствата за редовно работење на политичките партии се остваруваат од јавни извори за финансирање, со средства од Буџетот на Република Северна Македонија и од приватни извори на финансирање: членарина, кредит, донации, подароци, прилози, дотации, спонзорства, легати, продажба на промотивен и пропаганден материјал.

Со донесувањето на Законот за финансирање на политичките партии[3] во 2004 година, вкупните средства за годишно финансирање на политичките партии беа утврдени во висина од 0,06% од вкупните изворни приходи на Буџетот на Република Северна Македонија, додека со Законот за изменување и дополнување на Законот за финансирање на политичките парии[4] од 2018 година истите се зголемени на 0,15% од изворните приходи на Буџетот на Република Северна Македонија. Поради епидемијата со COVID 19, во јуни 2020 година со Уредбата со Законска сила за финансирање на политичките партии[5] процентот од изворните приходи е намален на 0,04%, за да во декември 2020 година со Законот за изменување на Законот за финансирање на политичките парии[6]

---

[2] „Службен весник на Република Македонија“ број 76/04, 86/08, 161/08, 96/09, 148/11, 142/12, 23/13, 140/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 294/20
[3] „Службен весник на Република Македонија“ број 76/04
[4] „Службен весник на Република Македонија“ број 140/18
[5] „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 166/20
[6] „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 294/20

процентот за финансирање на политичките партии е утврден во висина од 0,105% од изворни приходи на Буџетот на Република Северна Македонија за 2020 и 2021 година.

Со извршените ревизии за период 2019-2021 година, констатиравме дека ваквите законски измени значително влијаат врз структурата на приходите на политичките партии, прикажани одделно во графиконот подолу:

во 000 денари

Со анализата на вкупните приходи по видови на извори на финансирање, констатиравме дека учеството на јавното финансирање од Буџетот на Република Северна Македонија на редовното работење на СДСМ бележи зголемување во 2021 година за 6,66 % во однос на 2020 година, кое се должи на законското зголемување на процентот за годишно финансирање на политичките партии. Исто така се забележува тренд на значително зголемување на учеството на приватните извори на финансирање и тоа на донации во вкупните приходи на партијата.

Структурата на расходите на партијата во нареден период се очекува да биде променета, имајќи ја предвид измената на член 83 став 2 алинеја 1 од Изборниот законик, каде извор на финансирање на изборната кампања, меѓу другите извори се и средствата од редовната сметка на политичката партија.

6.2. Во текот на ревизијата од страна на одговорните лица во ДУИ прифатени и спроведени се корекции кои предизвикуваат зголемување на активата и пасивата во вкупен износ од 54.579 илјади денари спроведени во налог за книжење од 02.01.2022 година и тоа по основ на:

- извршени корекции по основ на сметководствено евидентирање на долгорочни обврски по основ на кредит во износ од 55.078 илјади денари, кои предизвикуваат зголемување на активата и пасивата и

- извршени корекции по основ на погрешна примена на стапка за ревалоризација на дел од средствата набавени во текот на 2021 година и кај останатите материјални средства во износ од 499 илјади денари кои предизвикуваат намалување на активата и пасивата.

7. Останати прашања

7.1. Согласно член 9 од Законот за финансирањето на политичките партии, политичките партии средствата за годишно финансирање од Буџетот на Република Северна Македонија можат да ги користат исклучиво за остварување на своите цели утврдени со закон, статут и други акти на партијата.

Со донесувањето на Законот за изменување и дополнување на Изборниот законик во 2020 година[7] во член 83 став 2 алинеа 1 уредено е дека изборната кампања може да се финансира, меѓу другите извори и од средства од редовната сметка на политичката партија. Имајќи ја предвид оваа одредба, укажуваме дека дадена е законска можност, средствата добиени од Буџетот на Република Северна Македонија за финансирање на редовното работење на политичките партии да се користат како финансиски средства со кои ќе се покриваат трошоци на учесниците во изборните кампањи.

Ревизијата смета дека потребно е да се преиспита член 83 став 2 од Изборниот законик во делот на финансирањето на изборната кампања со средства од редовната сметка на политичката партија од причина што ваквата законска измена на Изборниот законик создава ризик средствата од Буџетот на Република Северна Македонија за финансирање на редовното работење на партиите согласно Законот за финансирање на политичките партии да не се користат исклучиво за остварување на цели на партијата во редовното работење туку да се користат за финансирање на изборните кампањи.

7.2. Со Законот за изменување и дополнување на Изборниот законик („Службен весник на РМ“ број 140/18) извршени се измени во член 71, со што во став 7 додадена е можност на трансакциската сметка за изборна кампања да се депонираат средства од сметка на политичката партија за редовно работење и од посебните сметки за средствата обезбедени преку кредит, без да се прецизира рокот и начинот за враќање на истите, доколку трансферираните средства не се извор на финансирање на изборната кампања, согласно член 83 од Изборниот законик.

Со донесувањето на Законот за изменување и дополнување на Законот за финансирање на политичките партии во 2018 година[8] во член 26 уредено е дека политичката партија може да врши пренос на средствата помеѓу своите сметки (сметка за редовно работење и сметка за кредити). Имајќи го предвид член 71 став 7 од Изборниот законик, ревизијата укажува дека потребно да се дополни член 26 од Законот за финансирање на политичките партии со кој ќе се уреди

[7] „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 42/20
[8] „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 140/18

преносот на средствата од сметката за редовно работење на партијата и од посебните сметки за средствата обезбедени преку кредит на трансакциска сметка отворена за изборен процес.

7.3. Согласно член 13 од Законот за финансирање на политичките партии, донациите претставуваат приватни извори на финансирање на политичките партии, додека во член 16 од наведениот закон е уреден износот на поединечната донација и тоа:

- физички лица до висина од 30 просечни нето плати во Републиката и
- правни лица во висина од 60 просечни плати во Републиката,

исплатени во претходниот месец и објавени од Државниот завод за статистика, кој износ не смее да биде кумулиран повеќе од еднаш годишно.

Со донесувањето на Законот за изменување и дополнување на Изборниот законик од 16.02.2020 година, во член 83 уредено е дека изборната кампања може да се финансира и од:

- донации на политичка партија,
- физички лица во висина од 3.000 евра во денарска противвредност и
- правни лица во висина од 30.000 евра во денарска противвредност.

Ревизијата укажува дека во услови на дадена законска можност за финансирање на изборната сметка со донации на политичката партија потребно е допрецизирање на член 83 од Изборниот законик, во делот на финансирање на изборниот процес од донации од политичка партија, во однос на поединечните и вкупните лимити на средства.

7.4. Со одредбите од Законот за финансирање на политичките партии, под финансирање на политичка партија се подразбираат активностите на политичката партија поврзани со обезбедување на финансиските средства за своето дејствување и работа и нефинансиските донации, како што се донирање на опрема, донирање во вид на професионални услуги и други видови на непарични донации.

Приватните извори на финансирање на политичките партии се уредени со член 13 од законот, согласно кој приватни извори на финансирање на политичките партии се членарина, кредит, донации, подароци, прилози, дотации, спонзорства (донации), легати, продажба на промотивен и пропаганден материјал и сопствени приходи согласно со законот.

Согласно член 15 од законот, политичките партии можат да примаат донации во вид на пари, материјални средства или услуги како и непарични донации доколку тие, согласно со нивниот Статут, можат да бидат употребени за нивните активности.

Условите и ограничувањата од овој закон се однесуваат на сите видови донации (парични средства, опрема и услуги).

Ревизијата укажува дека во услови на дадена законска можност политичките партии да се финансираат со донации на материјални средства, потребно е допрецизирање на член 15 од Законот за финансирање на политичките партии,

во однос на утврдување на услови и ограничувања кога политичката партија добива донации на недвижниот имот како вид на материјално средство.

7.5. Во Конечните извештаи за извршените ревизии на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност на политичките партии во минати години, овластениот државен ревизор извести дека водењето на сметководството, деловните книги, сметководствените документи и обработката на податоците, признавањето на приходите и расходите, проценувањето на билансните позиции, ревалоризацијата, финансиските извештаи и доставувањето на финансиските извештаи на политичките партии се уредени со Законот за сметководството за непрофитните организации[9], за кој е потребно надлежните институции да преземат активности за изменување и дополнување, и тоа:

- согласно член 13 од наведениот закон признавањето на приходите и расходите на непрофитните организации се спроведува според сметководствено начело на модифицирано настанување на деловните промени односно трансакции, што значи дека приходите се признаваат во пресметковниот период во којшто настанале според критериумот на мерливост и расположливост. Имено, приходите се мерливи кога можат да се искажат вредносно и постапувањето при евидентирањето на истите кај политичките партии е еднообразно, додека под критериумот расположливост на приходите/расходите во пресметковниот период се подразбира дека истите се расположливи кога се остварени во пресметковниот период или во рок од 30 дена по истекот на пресметковниот период, под услов приходите да се однесуваат на пресметковниот период и да служат за покритие на обврските од тој пресметковен период.
- Поради наведените алтернативни критериуми за расположливоста на приходите (сврзникот „или„) ревизијата смета дека надлежните органи потребно е да донесат поконкретни насоки во однос на рокот на нивната расположливост и евидентирање и подзаконски акти за воспоставување на сметководствената евиденција кај непрофитните организации и обрасците за подготвување на финансиските извештаи донесени се подзаконски акти и тоа:
  - ✓ Правилник за содржината на одделни сметки во сметковниот план на непрофитните организации[10] и
  - ✓ Правилник за сметковниот план и билансите на непрофитните организации[11].

Во наведените правилници, пропишани се сметки и позиции кои не бараат одлив на парични средства односно истите претставуваат пресметковни

[9] „Службен весник на Република Македонија” број 24/03, 17/11 и 154/15
[10] „Службен весник на Република Македонија„ број 117/05
[11] „Службен весник на Република Македонија„ број 117/05, 11/06

позиции и нивното признавање се темели на сметководственото начело на „пресметковна основа”.

Надлежното министерство потребно е да преземе активности за изменување и дополнување на наведените подзаконски акти, со кои ќе се обезбеди доследно почитување на сметководственото начело на „модифицирано настанување на деловните промени, односно трансакции”.

7.6. Согласно членот 13 од Законот за финансирање на политичките партии, членарината е предвидена како дел од приватни извори на финансирање на политичките партии. Членарината претставува редовен износ на средства кој членот на партијата го плаќа годишно согласно со актите на партијата. Овој износ поединечно по член, согласно член 14 од истиот закон, за период од една година „не смее да биде повисок од една просечна исплатена нето плата во Републиката во претходната година, што ја објавува Државниот завод за статистика“. Приходите од членарина кај дел од партиите, се регулирани со интерни акти каде се пропишани висината на членарината, начинот на плаќање и уплата, како и начинот на нивното евидентирање во деловните книги.

Имајќи ги во предвид одредбите на член 33 став 2 алинеја 2 од Законот за изменување и дополнување на Изборниот законик („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 42/2020) со кој како извор на финансирање на изборната кампања е утврдена и „членарина на политичка партија“, од една страна и не секогаш воспоставена целосна и соодветна евиденција во деловните книги за висината на членарината по член на партијата за соодветен известувачки период, вкупните приходи на име членарина за соодветен известувачки период и висината на пренесените средства од редовната сметка на сметката за изборна кампања за одреден изборен процес од друга страна упатува на потребата од доуредување на наведената состојба.

Заради воедначено постапување кај сите политички субјекти, ревизијата смета дека е потребно надлежните органи да донесат поконкретни насоки за регулирање на начинот на плаќање, уплата, евидентирање на членарината, со цел еднообразност во начинот на нивното сметководствено евидентирање и потврдување на законски утврдениот лимит за секој член одделно, вклучувајќи го и финансирањето на изборната кампања за одреден процес.

7.7. Со Законот за финансирање на политичките партии се уредува начинот на планирање, распределба и исплата на средствата за редовно годишно финансирање на политичките партии. Средствата за финансирање на политичките партии, во износ од 30% кои се обезбедени од буџетот на Република Северна Македонија се распоредуваат подеднакво на сите политички партии кои освоиле најмалку 1% од гласовите на избирачите на последните избори за пратеници во Собранието на Република Северна Македонија, на државно ниво или на последните локални избори во единицата за локална самоуправа. Средствата за финансирање на политичките партии, во износ од 70% обезбедени од буџетот на Република Северна Македонија, се распоредуваат на политички партии чии што кандидати се избрани за пратеници во Собранието на

Република Северна Македонија, сразмерно со бројот на избрани пратеници и на политички партии чиишто кандидати се избрани за советници на последните локални избори, сразмерно со бројот на избрани советници.

Согласно законот, ДИК е должна да достави до Министерството за правда листа на политички партии кои освоиле најмалку 1% од гласовите на избирачите на последните одржани избори за пратеници во Собранието на Република Северна Македонија, на државно ниво или на последните одржани локални избори во секоја општина и во Град Скопје, на ниво на општина односно на ниво на Град Скопје. По доставување на наведените податоци, од страна на Министерството за правда се донесува Решение за распоредување на средства за финансирање на политичките партии од Буџетот на Република Северна Македонија по чие изготвување се врши исплата на средствата.

Со извршениот увид во одредбите од законот утврдивме дека не се пропишани рокови во кои Министерството за правда треба да донесе одлука за распоредување/исплаќање на средствата за политичките партии во текот на годината. Исто така, не е пропишан рок во кој ДИК треба да ја достави листата на политички партии кои добиле најмалку 1 % од гласовите на изборите за пратеници во Собранието на државно ниво или на последните локални избори како и листата до Министерството за правда на пратеници од политичките партии избрани за Собранието на државно ниво и листа на советници од политичките партии избрани на локалните избори на државно ниво.

Наведената состојба предизвикува политичките партии да не можат да ги планираат приходите од Буџетот на Република Северна Македонија, да ги усогласат планираните активности со изворите на средства, ниту пак да ги внесат во сметководствените книги и да преземат мерки за наплата на побарувањата од Министерството за правда.

За надминување на утврдената состојба, потребно е надлежните органи да преземат активности за доуредување на законската регулатива во делот на утврдување на временската рамка за горенаведените активности, за која состојба овластениот државен ревизор извести и во конечните извештаи за извршена ревизија на усогласеност на Основниот Буџет на Република Северна Македонија за минати години.

7.8. Правната рамка со која се уредува начинот, условите и постапката за основање, регистрирање и престанок на политичките партии и начинот и постапката на обезбедување на финансиските средства, располагањето со средствата за тековната работа и дејствувањето на политичката партија, како и начинот на контрола на финансирањето и финансиско-материјалното работење на политичките партии се темели на два закони и тоа Закон за политичките партии[12] и Закон за финансирање на политичките партии.

[12] „Службен весник на Република Македонија“ број 76/04, 5/07, 8/07, 5/08 и 23/13

Со извршениот увид во наведените законски акти ревизијата констатира дека до периодот на известување од извршената ревизија истите се повеќе пати менувани и дополнувани и не постојат пречистени текстови.

Ревизијата смета дека е потребно Собранието на Република Северна Македонија да ја задолжи Законодавно - правната комисија на Собранието на Република Северна Македонија да утврди пречистен текст на горенаведените законски акти и истите терминолошки да ги усогласи со уставот и со правниот систем.

Демократска унија за Интеграција Скопје

БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ ЗА 2021 ГОДИНА

во 000 денари

Опис на позицијата	Образло-жение	2021	2020
Приходи			
Приходи од камата и позитивни курсни разлики	3.1.1.	1.183	859
Приходи од членарини, подароци, донации и приходи од други извори	3.1.2.	30.781	3.720
Приходи од кирии и закупнини	3.1.3.	0	276
Сопсвени приходи	3.1.4.	0	4.936
Други приходи	3.1.5.	24.145	22.636
Пренесен дел од вишок на приходи од претходната година	3.1.6.	61.698	44.673
Вкупно приходи		**117.807**	**77.100**
Расходи			
Материјални расходи и услуги	3.2.1.	7.237	6.980
Други расходи	3.2.2.	2.929	2.734
Пренесени средства	3.2.3.	2.050	3.003
Капитални и други средства	3.2.4.	68.487	9
Помошти, донации и други давачки	3.2.5.	0	37
Плати и надоместоци на плати	3.2.6.	2.747	2.386
Даноци и придонеси кои не зависат од резултатот	3.2.7	1.980	255
Вкупно расходи		**85.430**	**15.404**
Вишок на приходи над расходи		**32.377**	**61.696**

Демократска унија за Интеграција Скопје

БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА ДЕН 31.ДЕКЕМВРИ 2020 ГОДИНА

во 000 денари

Опис на позицијата	Образло-жение	2021	2020
Актива			
Парични средства, краткорочни побарувања и АВР	4.1.		
Парични средства	4.1.1.	6.306	7.198
Вкупно тековни средства		**6.306**	**7.198**
Постојани средства, други средства и непокриени расходи	4.2.		
Нематеријални и материјални средства	4.2.1.	95.609	16.506
Долгорочни финансиски вложувања	4.2.2.	74.500	54.500
Вкупно постојани средства		**170.109**	**71.006**
Вкупна актива		**176.415**	**78.204**
Пасива			
Краторочни обврски	4.3.		
Краткорочни обврски спрема добавувачи	4.3.1.	48.430	-
Обврски спрема државата и други институции			
Краткорочни финансиски обврски			
Пасивни временски разграничувања	4.3.2.	32.376	61.698
Вкупно тековни обврски		**80.806**	**61.698**
Извори на средства	4.4.		
Извори на капитални средства	4.4.1.	85.895	15.212
Вкупно извори на деловни средства		**85.895**	**15.212**
Ревалоризациона резерва	4.4.2.	9.714	1.294
Вкупна пасива		**176.415**	**78.204**

Демократска унија за Интеграција Скопје

ПРЕГЛЕД
НА ПРОМЕНИ НА ИЗВОРИ НА КАПИТАЛНИТЕ СРЕДСТВА ЗА 2021 ГОДИНА

во 000 денари

О П И С	Државен јавен капитал	Ревалоризациона резерва	Вкупно
Состојба 01.01.2021 година	15.212	1.294	16.506
Зголемување по основ на:	71.198	8.635	79.833
Набавка и дар на недвижен имот	71.697		71.697
Ревалоризација на набавна вредност	-	8.635	8.635
Корекции по ревизија на ревалоризација на набавна вредност	(499)		(499)
Намалување по основ на:	1.013	214	1.227
Амортизација	1.013		1.013
Ревалоризација на исправка на вредност		214	214
Состојба 31.12.2021 година	85.397	9.715	95.110